ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଟ୍ୟୁବ୍ କୋ. (ପି) ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

ଆୟ-କର ଆୟୁକ୍ତ, କଲିକତା

ଜାନୁଆରୀ 14, 1992

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ବି.ପି. ଜୀବନ ରେଡ୍ଡୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

କମ୍ପାନୀ (ଲାଭ) ଉପରିକର ଅଧିନିୟମ, 1964 ଧାରା-2 (b), 4, 18 - ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ - ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ସୁପାରିଶ - ସଂରକ୍ଷିତ ଅଛି କି - ପୁଞ୍ଜିର ଗଣନା ପାଇଁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ କି ନାହିଁ ।

ଏହି ଆବେଦନ ଉପରିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀ-କମ୍ପାନୀର ପୁଞ୍ଜି ଗଣନା କରିବା ପାଇଁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । ଉପରିକର ଅଧିନିୟମର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀର ନିୟମ 1 ଅନୁଯାୟୀ ପରିଶୋଧିତ ପୁଞ୍ଜି, ସଂରକ୍ଷିତ, ଋଣପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ଆକଳନ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ହେଉଛି କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ବର୍ଷ 1963 । ଆକଳନ ବର୍ଷ ହେଉଛି 1964-65 । 1963 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସର ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ପୁଞ୍ଜିର ସ୍ଥିତି ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବା କଥା ଥିଲା । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ-କରଦାତାଙ୍କ କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ତା 1.5.1963 ରିଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବୈଠକରେ 1962 ବର୍ଷର ଲାଭରୁ ଏକ 'ଡିଭିଡେଣ୍ଡ ରିଜର୍ଭ ଆକାଉଣ୍ଟ' କୁ 90,00,000 ଟଙ୍କା ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ, 12.5% ଯାହା 31.12.1962 ପୂର୍ବରୁ ସେହି ସେୟାରଗୁଡିକ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ଉପରେ ସାଧାରଣ ସେୟାର ଉପରେ 76,00,000 ଟଙ୍କା ଥିଲା । ତା 31.5.1963 ରିଖରେ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ଲାଭାଂଶ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଲାଭ ଏବଂ କ୍ଷତି ଆବଣ୍ଟନ ହିସାବ ମାଧ୍ୟମରେ ଲାଭାଂଶ ସଂରକ୍ଷିତ ହିସାବଖାତାରୁ 76,00,000 ଟଙ୍କା ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରି ଏହାକୁ ସମାଯୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଲା ଯେ 1 ଜାନୁଆରୀ 1963 ସୁଦ୍ଧା ପୁଞ୍ଜିର ଗଣନା ପାଇଁ 90,00,000 ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ ସଂରକ୍ଷିତ ରହିବ କି ? ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରେ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ପୁଞ୍ଜି ଗଣନାରେ ରଖାଯାଉଥିବା ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଭାବରେ ଲାଭାଂଶ ସଂରକ୍ଷଣକୁ 90,00,000 ଟଙ୍କା ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଛି । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ରାଶିକୁ ପୁଞ୍ଜି ଗଣନାରୁ ବାଦ ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନ ପରେ ଅପିଲ ସହାୟକ ଆୟୁକ୍ତ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଏହା ସେହି ରାଶିର ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଯାହାକୁ ସେହି ବର୍ଷର ଲାଭ ଗଣନା ପାଇଁ ଛାଡ଼ ଭାବରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ 90,00,000 ଟଙ୍କା ହେଉଛି ଉପରିକର ଅଧିନିୟମର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀର ନିୟମ-I (III) ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ସଂରକ୍ଷିତ ପାଣ୍ଠି । ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ଉପରେ, ଆୟକର ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କହିଛନ୍ତି ଯେ "କରଦାତା ବର୍ଷର ଲାଭରୁ 76,00,000 ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 14,00,000 ଟଙ୍କା ଲାଭାଂଶ ସଂରକ୍ଷଣକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିଛନ୍ତି" : ତା 1.1.1963 ରିଖରେ 76,00,000

ଟଙ୍କାକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା 1.1.1963 ରିଖରେ 90,00,000 ଟଙ୍କାର ସୃଷ୍ଟିକୁ ସଂରକ୍ଷଣ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାପାଇଁ ଥିଲା, ତେଣୁ କେବଳ 14,00,000 ଟଙ୍କା ସଂରକ୍ଷିତ ହିସାବଖାତାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ତଦନୁସାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ 14,00,000 ଟଙ୍କାକୁ କେବଳ ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ଗଣନାର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 256 (1) ଏବଂ କମ୍ପାନୀ (ଲାଭ) ଉପରିକର ଅଧିନିୟମ, 1964 ର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସୁପାରିଶ ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନକାରାତ୍ମକ ଏବଂ କରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961 ର ଧାରା 261 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ : ଉପରିକର ଅଧିନିୟମ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଯୋଜନାର ଏକ ମିଳିତ ପଠନ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ ସୁପାରିଶ କରି କରାଯାଇଥିବା ଆବଣ୍ଟନ, ପ୍ରକୃତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଗଠନ କରେ ନାହିଁ ।

ଯଦି ଏକ ପରିମାଣ ଲାଭ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦବୃତ୍ତରୁ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୁଏ, ତେବେ ପରିମାଣ-ବିବରଣୀ ସମୟରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟରେ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ, ଆକସ୍ମିକତା, ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା କିମ୍ବା ହ୍ରାସକୁ ପୂରଣ ନକରି, ତାହା ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଥିଲା । କୌଣସି ଜ୍ଞାତ ଦାୟିତ୍ୱ ପାଇଁ ଲାଭ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦବୃତ୍ତରୁ ଅଲଗା ରଖାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ପରିମାଣ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିବ, ଏହା ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ଲାଭରୁ ସଂରକ୍ଷଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ବାସ୍ତବରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିବାର ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ।

ତେଣୁ ବିବାଦିତ ରାଶିର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱଭାବ ଏବଂ ଚରିତ୍ର, ବିଷୟବସ୍ତୁର ସାରାଂଶକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ କେବଳ ପ୍ରବେଶ କିମ୍ବା ନାମକରଣ ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ ଯାହାକୁ କରଦାତା କମ୍ପାନୀ ଦେବାକୁ ବାଛିଥିଲେ ।

ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ 76,00,000 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମାଧାନ ଦ୍ୱାରା ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା କେବଳ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଏବଂ 14,00,000 ଟଙ୍କାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ସଂରକ୍ଷିତ ଥିଲା ।

ଯଦିଓ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ସଂସ୍ଥା 1963 ମସିହା ମେ 31 ତାରିଖରେ 90,00,000 ଟଙ୍କାର ଲାଭାଂଶରୁ 76,00,000 ଟଙ୍କାର ଲାଭାଂଶ ସ୍ଥିର ଏବଂ ଆବଣ୍ଟନ କରିଥିଲେ, ଏହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା, ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ 1963 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 1 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା 76,00,000 ଟଙ୍କାର

ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ପୁଞ୍ଜି ଭାବେ ଗଣନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । କେବଳ 14,00,000 ଟଙ୍କାକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

ମେଟାଲ ବକ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ସେମାନଙ୍କର କର୍ମଚାରୀ; 73 I.T.R. 53; ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମହୀଶୂର ବନାମ ମହୀଶୂର ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଉଦ୍ୟୋଗ ଲିମିଟେଡ, 1971 (80) I.T.R. 566; ହାଇକୋ ପ୍ରଡକ୍ଟସ୍ (ପି) ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଭାଜିର ସୁଲତାନ ଟୋବାକୋ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ଏ.ପି. [1981] 132 I.T.R. 559, ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1254 (NT)/1976 ।

ଆୟକର ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା 241/1970 ରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 23.8.1974 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଜାନକୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରନ, ଆର. ଆୟାମ ପେରୁମଲ ଏବଂ ଡି.ଏନ. ଗୁପ୍ତା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଡ. ଭି. ଗୌରୀ ଶଙ୍କର, ପି. ପରମେଶ୍ୱରନ୍, ଏସ୍. ରାଜପ୍ପା ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଏ. ସୁଭାଶିନୀ ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, କେ. ରାମସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ 1961(ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଅଧିନିୟମ') ର ଧାରା 261 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଆବେଦନଟି, ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 256 (1) ଏବଂ କମ୍ପାନୀ (ଲାଭ) ଉପରିକର ଅଧିନିୟମ, 1964 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଉପରିକର ଅଧିନିୟମ') ର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ମାମଲାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି, ଯାହାର ଉତ୍ତର ନକାରାତ୍ମକ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହିପରି ଦିଆଯାଇଥିଲା :

> "ତଥ୍ୟ ଏବଂ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ କି, କମ୍ପାନୀ (ଲାଭ) ଉପରିକର ଅଧିନିୟମ 1864ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, 1963 ଜାନୁଆରୀ 1 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଥିବା 90,00,000 ଟଙ୍କାର ଲାଭାଂଶ ସଂରକ୍ଷଣରୁ 31 ମେ 1963 ତାରିଖ ଦିନ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ପରେ 1962 ମସିହା ପାଇଁ ଲାଭାଂଶ ଭାବେ ଯେଉଁ 76,00,000 ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହାକୁ 1963 ଜାନୁଆରୀ 1 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ପୁଞ୍ଜିର ଗଣନା ପାଇଁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯିବ ନାହିଁ ।

ଉପରିକର ଅଧିନିୟମର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀର ନିୟମ 1 ଅନୁଯାୟୀ ପରିଶୋଧିତ ପୁଞ୍ଜି, ସଂରକ୍ଷିତ, ଋଣପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ଆକଳନ ବର୍ଷ ସହିତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ହେଉଛି କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ବର୍ଷ 1963 । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ ହେଉଛି 1964-65 । ପୁଞ୍ଜିର ସ୍ଥିତିକୁ ଏହାର ପ୍ରଥମ ଦିନ ଅର୍ଥାତ୍ ତା 1.1.1963 ରିଖରେ ବିବେଚନା କରାଯିବାର ଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରେ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ପୁଞ୍ଜି ଗଣନାରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଭାବରେ ଲାଭାଂଶ ସଂରକ୍ଷଣକୁ 90,00,000 ଟଙ୍କା ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଛି । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ରାଶିକୁ ପୁଞ୍ଜିର ଗଣନାରୁ ବାଦ ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନ ପରେ ଅପିଲ ସହାୟକ ଆୟୁକ୍ତ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଏହା ସେହି ରାଶିର ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଯାହାକୁ ସେହି ବର୍ଷର ଲାଭ ଗଣନା ପାଇଁ ଛାଡ଼ ଭାବରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ସେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ 90,00,000 ଟଙ୍କା ହେଉଛି ଉପରିକର ଅଧିନିୟମର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀର ନିୟମ 1 (III) ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ସଂରକ୍ଷିତ ପାଣ୍ଠି । ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଉପରେ, ଆୟକର ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କହିଛନ୍ତି ଯେ "କରଦାତା ବର୍ଷକର ଲାଭରୁ 76,00,000 ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 14,00,000 ଟଙ୍କା ଲାଭାଂଶ ସଂରକ୍ଷଣକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିଛନ୍ତି" : ତା 1.1.1963 ରିଖରେ 76,00,000 ଟଙ୍କାକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା 1.1.1963 ରିଖରେ ସଂରକ୍ଷଣ ଭାବରେ 90,00,000 ଟଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବା ହେତୁ କେବଳ 14,00,000 ଟଙ୍କା ସଂରକ୍ଷଣ ହିସାବଖାତାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ତଦନୁସାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ 14,00,000 ଟଙ୍କାର ପରିମାଣକୁ କେବଳ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ପୁଞ୍ଜି ଗଣନାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନକାରାତ୍ମକ ଏବଂ କରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦେଇଥିଲେ ।

ଉପରିକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4, ଶୁଳ୍କ ଧାରା ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ସେଥିରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ କମ୍ପାନୀ ଉପରେ 1964 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 1 ରୁ ଏବଂ ତା 'ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ସେହି ଆକଳନ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏକ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ ହେବ, ଯାହାକି ତୃତୀୟ ଅନୁସୂଚୀରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାର କିମ୍ବା ହାରରେ, ପୂର୍ବ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ପୂର୍ବ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଲାଭର ଯେତିକି ପରିମାଣ ବୈଧାନିକ ଛାଡ଼ ଠାରୁ ଅଧିକ, ତାହା ଉପରେ ଏକ ଟିକସ ଲାଗୁ ହେବ । ଧାରା 2 (5) ରେ ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ଲାଭକୁ କୌଣସି ପୂର୍ବ ବର୍ଷ କିମ୍ବା ଯଥାସ୍ଥିତି ବର୍ଷ ପାଇଁ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଜଣେ କରଦାତାଙ୍କ ମୋଟ ଆୟ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସମାଯୋଜନ କରାଯାଇଛି । ଧାରା 2 (8) ବୈଧାନିକ ଛାଡ଼ ପ୍ରଦାନ କରେ, ଯାହା ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା କମ୍ପାନୀର ପୁଞ୍ଜିର 10 ପ୍ରତିଶତ କିମ୍ବା 200 ହଜାର ଟଙ୍କା ଯାହା ଅଧିକ ହେବ, ସେତିକି ପରିମାଣ ସହିତ ସମାନ । ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀ ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ଲାଭର ଗଣନା ପାଇଁ ନିୟମ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀ ଅତିରିକ୍ତ ଟିକସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀର ପୁଞ୍ଜି ଗଣନା କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀର ନିୟମ-1ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, କୌଣସି କମ୍ପାନୀର ପୁଞ୍ଜି, ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ଥିବା ପରିମାଣ, ଏହାର ପରିଶୋଧିତ ଅଂଶ

ପୁଞ୍ଜି, ଯଦି କିଛି ରହିଛି, ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, ଏହାର ଋଣପତ୍ର, ଯଦି କିଛି ରହିଛି, କିମ୍ବା କୌଣସି ଋଣ ରାଶି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀର ଆୟର ଗଣନା କରିବାରେ ଛାଡ଼ ଭାବେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂରକ୍ଷଣରେ ଜମା ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥରାଶି ଦ୍ୱାରା ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକର ଆକଳନ ବର୍ଷ ସହିତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମୋଟ ଅର୍ଥରାଶି ହେବ । ଏହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏହିପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ :

> "ସନ୍ଦେହ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଏତଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ଯେ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 (1) ର ଅନୁସୂଚୀ VIର ଭାଗ I ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା "ଫର୍ମ ଅଫ୍ ବାଲାନ୍ସ ସିଟ" ରେ "ଦାୟିତ୍ୱ" ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସ୍ତମ୍ଭରେ "ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା" ଶୀର୍ଷକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିବା କୌଣସି ତାଲିକାର "ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଉଦବୃତ୍ତ" ଶୀର୍ଷକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ତାଲିକା (5) କିମ୍ବା ତାଲିକା (6) କିମ୍ବା ତାଲିକା (7) ର ପ୍ରକୃତି ଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦିନ ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀର ବହିରେ କୌଣସି ହିସାବଖାତାରେ ଜମା ହୋଇଥିବା କୌଣସି ରାଶି, ଯାହା ଏହି ଅନୁସୂଚୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ କମ୍ପାନୀର ପୁଞ୍ଜି ଗଣନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ ।

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 217 କମ୍ପାନୀକୁ କମ୍ପାନୀ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିବରଣୀ ସହିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟରେ ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଏକ ରିପୋର୍ଟ ସଂଲଗ୍ନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ :

(a) କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଥିତି ;

(b) ସେହି ପରିମାଣ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଯାହା ସେ ଏପରି ପରିମାଣ ବିବରଣୀରେ ଥିବା କୌଣସି ସଂରକ୍ଷଣକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କରେ; ଏବଂ

(c) ଯେଉଁ ପରିମାଣ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଯାହା ଲାଭାଂଶ ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥାଏ; ...."

ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀର ସାରଣୀ 'A' ର ନିୟମାବଳୀ 87, ବୋର୍ଡକୁ କମ୍ପାନୀର ଲାଭରୁ ଅଲଗା ରଖାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଲାଭାଂଶ ସୁପାରିଶ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ, ଯାହାକୁ ସେ ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଇତ୍ୟାଦି ଭାବରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବେ ।

ଏହା ଏକ ସତ୍ୟ ବୋଲି ଜଣାପଡୁଛି ଯେ 1 ମେ, 1963 ରେ 1962 ବର୍ଷର ହିସାବ ସମ୍ପର୍କରେ, କରଦାତା କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ବୈଠକରେ ଏହା ସେହି ବର୍ଷର ଲାଭରୁ 90,00,000 ଟଙ୍କାକୁ 'ଲାଭାଂଶ ସଂରକ୍ଷଣ ହିସାବଖାତା' କୁ 12.5% ଭାବରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା ଯାହା 31 ଡିସେମ୍ବର, 1962 ପୂର୍ବରୁ ସେହି ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ଉପରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଗୁଡିକ ଉପରେ 76,00,000 ଟଙ୍କା ଥିଲା । 1963 ମସିହା ମେ 31 ତାରିଖରେ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ହିସାବଗୁଡ଼ିକୁ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ଲାଭାଂଶ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଲାଭ ଏବଂ କ୍ଷତି ଆବଣ୍ଟନ ହିସାବ ମାଧ୍ୟମରେ ଲାଭାଂଶ ସଂରକ୍ଷିତ ହିସାବଖାତାରୁ 76,00,000 ଟଙ୍କା ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରି ଏହାକୁ ସମାଯୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହାର ରିପୋର୍ଟରେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଅଡିଟରଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରେ 'ଡିସେମ୍ବର 31, 1962 ସୁଦ୍ଧା କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସେହି ତାରିଖରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏହାର ଲାଭ' ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । 31 ଡିସେମ୍ବର, 1962 ସୁଦ୍ଧା 'ଦାୟିତ୍ୱ' ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଥିବା ପରିମାଣ ବିବରଣୀରେ 'ବ୍ୟବସ୍ଥା' ଉପଶୀର୍ଷକରେ ତାଲିକା (c) 'ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଲାଭାଂଶ' "ଶୂନ୍ୟ" ବୋଲି ଦର୍ଶାଉଛି । ଲାଭାଂଶ ସଂରକ୍ଷଣ ହିସାବ ତାଲିକା (e) ଅଧୀନରେ 'ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଉଦବୃତ୍ତ' ଶୀର୍ଷକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପରିମାଣ ବିବରଣୀର ଅଂଶ ଗଠନ କରୁଥିବା ଅନୁସୂଚୀ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏକ ଲାଭ ଏବଂ କ୍ଷତି ଖାତାର ସ୍ଥାନାନ୍ତରରୁ 90,00,000 ଟଙ୍କା ମିଳିଥିଲା ।

ତେଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, 1 ଜାନୁଆରୀ 1963 ସୁଦ୍ଧା ପୁଞ୍ଜିର ଗଣନା ପାଇଁ 90,00,000 ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ ସଂରକ୍ଷିତ ରହିବ କି ? ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ 1963 ମସିହା ମେ 3 ତାରିଖରେ ଲାଭାଂଶ ଭାବରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା 76,00,000 ଟଙ୍କା 31 ମଇ, 1963ରେ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ବୈଠକରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିବରଣୀରେ ଏହି ଦାୟିତ୍ୱକୁ 1962 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 31 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଶୂନ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପରିକର ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି କମ୍ପାନୀର ଲାଭ ଉପରେ ଉପରିକର ଲାଗୁ କରିବା । ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଉପରିକର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ରିହାତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପରେ ମୋଟ ଲାଭ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଏବଂ ଏହାର ଗଣନା ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଗଣନାରେ, କମ୍ପାନୀର ଲାଭ, ପୁଞ୍ଜି କିମ୍ବା ସଂରକ୍ଷଣ ଗଠନକାରୀ ପୁଞ୍ଜିକୁ ବାଦ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏକଥା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀର ହିସାବ-କିତାବ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତାରିଖ ହେଉଛି 1.1.1963 । ଯଦି ସେହି ତାରିଖରେ ଆକାଉଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 31, 1962 ସୁଦ୍ଧା କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହାକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇଥାଆନ୍ତା ଏବଂ ଏହାର ପରିମାଣ ବିବରଣୀ ସେହି ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ସଭା ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଇଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ସେମାନେ ସେହି ତାରିଖରେ ସେମାନଙ୍କର ମନ ସ୍ଥିର କରିଥାଆନ୍ତେ ଏବଂ ଲାଭାଂଶ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରାଶିକୁ ବିଭିନ୍ନ ଦାୟିତ୍ୱର ଭଣ୍ଡାରକୁ ବିନିଯୋଗ କରିବାର ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଘୋଷଣା କରିଥାଆନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ ଏହା କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଏହାର ସ୍ପଷ୍ଟ କାରଣ ହେଉଛି ଯେ 31 ଡିସେମ୍ବର, 1962ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ ବର୍ଷର କମ୍ପାନୀର ସମସ୍ତ ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟର ହିସାବ କିମ୍ବା ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ କିଛି ସମୟ ଲାଗିବ ଏବଂ ଏହା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି ଯେ 1963 ମସିହା ମେ 31 ତାରିଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ସାଧାରଣ

ପରିଷଦ ବୈଠକରେ ଅଂଶଧାରୀମାନେ, ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଲାଭାଂଶ ବାବଦକୁ 76,00,000 ଟଙ୍କା ଆବଣ୍ଟନ କରିବାକୁ ସଂକଳ୍ପ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ଆବଣ୍ଟନ କରି ପରିଶୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିବା 76,00,000 ଟଙ୍କାର ରାଶି 1963 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 1 ତାରିଖ ସହ ଜଡ଼ିତ କି ? ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ସୁପାରିଶ ଏବଂ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ସଭା ଦ୍ୱାରା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିଶତରେ ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ସ୍ୱୀକୃତି ପରେ, ଏହି ଦାୟିତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂରକ୍ଷଣକୁ ସମାଯୋଜନ କରି ସେମାନଙ୍କ ଆବଣ୍ଟନ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ଫଟିକୀକୃତ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ନଗଦ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନାହିଁ, ଯାହା କେବଳ ଏକ ମନ୍ତ୍ରୀସ୍ତରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ । ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବାଛିଥିବା ପ୍ରବେଶ କିମ୍ବା ନାମକରଣ କରିବା ସମୟରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ କମ୍ପାନୀର ଖାତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ବିଷୟବସ୍ତୁ ହେଉଛି ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ । ତେଣୁ, ବିବାଦିତ ରାଶିର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱଭାବ ଏବଂ ଚରିତ୍ର ବିଷୟର ସାରାଂଶ ସହିତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବା ଉଚିତ, କେବଳ ନାମକରଣର ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ ଯାହାକୁ କରଦାତା କମ୍ପାନୀ ଦେବାକୁ ବାଛିଥିଲେ । ଯଦି କୌଣସି ରାଶିକୁ ଲାଭ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବଳକା ରାଶିରୁ ପୂରଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ତାହା ପରିମାଣ ବିବରଣୀ ସମୟରେ ଥିବା ବକେୟା ରାଶି, ଆକସ୍ମିକତା, ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟରେ ହ୍ରାସକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ନୁହେଁ, ଏହା ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଥିଲା । ଲାଭ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲାଭ ପାଇଁ ବଳକା ରାଶିରୁ ରଖାଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ଜଣାଶୁଣା ଦେୟ ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିବା ରାଶି ଯାହାର ପରିମାଣ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ, ଏହା ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଟେ । ଲାଭରୁ ସଂରକ୍ଷଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ବାସ୍ତବରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିବାର ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ । ଉପରିକର ଅଧିନିୟମ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଯୋଜନାର ଏକ ମିଳିତ ପଠନ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ ସୁପାରିଶ କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବଣ୍ଟନ, ପ୍ରକୃତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ନୁହେଁ । ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଲାଭରୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିଶତର ଲାଭାଂଶ ଦେବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବା ଏବଂ ଏହା ପରେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏକ ଦାୟିତ୍ୱରେ ପରିଣତ ହୋଇଥାଏ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦେୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତାରିଖ ସହିତ ଜଡିତ, ଯଥା, ସେହି ହିସାବ ବର୍ଷର ଶେଷ ତାରିଖ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଦାୟିତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ 1963 ମସିହା ମେ ମାସ 31 ତାରିଖ ଦିନ ହୋଇଥିବା ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ସଭାର ସଂକଳ୍ପର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଭାବ ଥିଲା, ଯେହେତୁ ଏହା 1962 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ 31 ତାରିଖରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଲାଭକୁ ସୂଚିତ କରେ । ତେଣୁ, ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଆବଣ୍ଟିତ ହୋଇଥିବା 76,00,000 ଟଙ୍କା କେବଳ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଏବଂ 14,00,000 ଟଙ୍କାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ମେଟାଲ ବକ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ସେମାନଙ୍କର କର୍ମଚାରୀ, 73 I.T.R. 53 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ ଯେ ଆବଣ୍ଟନ ସଂରକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଟେ କି ନାହିଁ । ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ବୋନସ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ଏହାର ଆବଣ୍ଟନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ହିସାବରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଜଣାଶୁଣା । ପୂର୍ବାନୁମାନିକ କ୍ଷତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆକସ୍ମିକତାକୁ ଲାଭରୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଲାଭ ଏବଂ କ୍ଷତି ହିସାବ ଏବଂ ପରିମାଣ ବିବରଣୀରେ ମୋଟ ପ୍ରାପ୍ତି ହିସାବରେ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ସଂରକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ଲାଭର ଆବଣ୍ଟନ ଥିଲା, ଯେଉଁ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଲାଭକୁ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ନିୟୋଜିତ ପୁଞ୍ଜିର ଅଂଶବିଶେଷ ଭାବେ ରଖାଯାଉଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସାଧାରଣତଃ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ରିହାତି ମାଧ୍ୟମରେ ରାଶି ବିବରଣୀରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଉଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ ସେଗୁଡିକ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ସାଧାରଣ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଣ୍ଠି ମାଲିକଙ୍କ ଅଂଶ ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଲାଭ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦବୃତ୍ତରୁ ଅଲଗା ରଖାଯାଇଥିବା ରାଶି, ଯାହା ଅର୍ଥ ବିବରଣୀରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାୟନରେ ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ, ଆକସ୍ମିକତା, ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା କିମ୍ବା ହ୍ରାସକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପିତ ହୋଇନଥିଲା, ତାହା ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଲାଭ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦବୃତ୍ତରୁ ଅଲଗା ରଖାଯାଇଥିବା ରାଶି, ଜ୍ଞାତ ଦାୟିତ୍ୱ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ପରିମାଣକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସଠିକତା ସହିତ ସ୍ଥିର କରାଯାଇନଥିଲା, ତାହା ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ମହୀଶୂର ବନାମ ମହୀଶୂର ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍, 1971 (80) I.T.R. 566 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଚାରପୀଠ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ 8 ଅଗଷ୍ଟ, 1963 ରେ ସଂରକ୍ଷଣରେ ତିନୋଟି ଜିନିଷ ପାଇଁ ଅର୍ଥକୁ ବିନିଯୋଗ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏପ୍ରିଲ୍ 1, 1963 ସହିତ ଜଡିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଅର୍ଥାତ୍ ନୂତନ ବର୍ଷରେ ହିସାବଗୁଡିକର ଆରମ୍ଭ ଏବଂ ସେହି ତାରିଖ ଠାରୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଉପ-କର ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ II ର ନିୟମ 1 ଅନୁଯାୟୀ 1 ଏପ୍ରିଲ, 1963 ରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପୁଞ୍ଜି ଗଣନା ପାଇଁ ତିନୋଟି ଜିନିଷକୁ ଅନ୍ୟ ଜିନିଷରେ ଯୋଡିବାକୁ ପଡିବ । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜସ୍ୱ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ବିନିଯୋଗ ହିସାବ ବର୍ଷ ପରେ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଏହା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ସେହି ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦିଓ ଏପରି ଆବଣ୍ଟନ ବାସ୍ତବରେ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ସେହି ତାରିଖ ଠାରୁ ଅବିଭକ୍ତ ଲାଭର ବିଭାଜନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦିନରେ ଆବଣ୍ଟନକୁ ସେହି ତାରିଖ ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ୱାଜିର ସୁଲତାନ ଟୋବାକୋ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆୟକର କମିଶନର, ଏ.ପି. 1981 [132] ITR 559 ମାମଲା, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାଠାରୁ ଦୂରରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଯୁକ୍ତିର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଉଛି । କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 1956 ର ଧାରା 217 ଏବଂ ଅନୁସୂଚୀକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହିପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି :

> "ଉପରୋକ୍ତ ଖଣ୍ଡ 7 (1) (a) ଏବଂ (b) ଏବଂ ଖଣ୍ଡ 7 (2) ର ଏକ ସରଳ ପଠନ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ଯଦିଓ 'ବ୍ୟବସ୍ଥା' ଶବ୍ଦଟି ଏହାର ଅର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରି ସକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ ପରିଭାଷିତ କରାଯାଇଛି, 'ସଂରକ୍ଷଣ' ର ପରିଭାଷା ନକାରାତ୍ମକ ଆକାରରେ ଏବଂ ଏହି ଅର୍ଥରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ ଯେ ଏହା କେବଳ କିଛି ପରିମାଣକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରେ ଯାହା 'ସଂରକ୍ଷଣ'

ଶବ୍ଦରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।" ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, ଦୁଇଟି ସଂଜ୍ଞାକୁ ଏକତ୍ର ପଢ଼ିବାର ପ୍ରଭାବ ହେଉଛି ଯେ ଯଦି କୌଣସି ରାଶି 'ବ୍ୟବସ୍ଥା' ର ସଂଜ୍ଞା ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼େ, ତେବେ ଏହା କଦାପି ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଅନୁସରଣ କରେ ନାହିଁ ଯେ ଯଦି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ବିନିଯୋଗ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନୁହେଁ, ତେବେ ଏହା ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଟେ ଏବଂ ଏହିପରି ରଖାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ରାଶିଟିର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱଭାବ ଏବଂ ଚରିତ୍ରକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପଡିବ, ଯାହା ଅନେକ କାରକ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ଯେଉଁଥିରେ କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏପରି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଛି କାରଣ ବିଷୟଟିର ସାରାଂଶକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ 'ସଂରକ୍ଷଣ' ଶବ୍ଦର ପ୍ରାଥମିକ ଅଭିଧାନ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । କିନ୍ତୁ ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ରାଶିର କୌଣସି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା କିମ୍ବା ଆବଣ୍ଟନ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନୁହେଁ, ଅର୍ଥାତ୍, ଯଦି ଏହା ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟହ୍ରାସ, ନବୀକରଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ କିମ୍ବା କୌଣସି ଜଣାଶୁଣା ଦେୟକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇନଥାଏ, ତେବେ ଏହା ଅବଶ୍ୟ ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ନୁହେଁ । ଆମେ ମାମଲାର ଏହି ଦିଗ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛୁ କାରଣ ଶୁଣାଣି ସମୟରେ କରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଓକିଲ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଦୃଢ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଥରେ ଏହା ଦେଖାଗଲା କିମ୍ବା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା ଯେ ଲାଭ ଏବଂ ଉଦବୃତ୍ତ ଅର୍ଥର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ବ୍ୟୟ ଏକ ଅଜଣା ଦାୟିତ୍ୱ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ ପାଇଁ ଯାହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତାରିଖରେ ବିଦ୍ୟମାନ ନଥିଲା, ଏହାକୁ ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଯଦି ସଂରକ୍ଷଣର ସଂଜ୍ଞାର ନକାରାତ୍ମକ ଏବଂ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯାଏ ତେବେ ବିବାଦର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭ୍ରମଧାରଣା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । ଭାଗ III ର ଖଣ୍ଡ 7 ରେ ମିଳୁଥିବା ଦୁଇଟି ଧାରଣାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରକାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମ ମତରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରଥମେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଯେ କୌଣସି ରାଶିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ବିନିଯୋଗ 'ବ୍ୟବସ୍ଥା' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼େ କି ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ଏହା ହୁଏ ତେବେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଶିକୁ ପୁଞ୍ଜିର ଗଣନାରୁ ବାଦ ଦେବାକୁ ପଡିବ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ରାଶିର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ବିନିଯୋଗ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନୁହେଁ, ତେବେ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନେକ କାରଣକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ସଂରକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱଭାବ ଏବଂ ଚରିତ୍ରକୁ ନେଇ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଯଦି ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଶି ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ ହୁଏ, ତେବେ ଏହାକୁ ପୁଞ୍ଜି ଗଣନା ପାଇଁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ "।

ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଟ୍ୟୁବ୍ କୋ. ବନାମ ସି.ଆଇ.ଟି. [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ]

ହାଇକୋ ପ୍ରଡକ୍ଟସ୍ (ପି) ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ସି.ଆଇ.ଟି. ବମ୍ବେ (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ହାଇକୋ ପ୍ରଡକ୍ଟସ୍ (ପି) ଲିମିଟେଡ୍, ବମ୍ବେର ରେଫରେନ୍ସ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 5/1978 ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନୁପାତକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଛନ୍ତି । ସେଥିରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଟି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1974-75 ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ବର୍ଷ 1963 ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତାରିଖ ହେଉଛି ଜାନୁଆରୀ 1, 1973 ବର୍ଷର ହିସାବ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ସେହି ବର୍ଷର 61,03,382 ଟଙ୍କାର ଲାଭରୁ 29,77,000 ଟଙ୍କା ସାଧାରଣ ସଂରକ୍ଷଣକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ଏଭଳି ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଫଳରେ 1973 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 1 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା କରଦାତା କମ୍ପାନୀର ସାଧାରଣ ସଂରକ୍ଷଣ 1972 ମସିହା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ବର୍ଷ ଶେଷରେ 36,07,712 ଟଙ୍କା ଥିଲା । 30 ଜୁନ୍ 1973ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ, ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 3,10,450 ଟଙ୍କାର ଲାଭାଂଶ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରେ ତୁରନ୍ତ ଉକ୍ତ ସାଧାରଣ ସଂରକ୍ଷଣରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । 1964 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉପରିକର ମୂଲ୍ୟାୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କରଦାତା ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ 1 ଜାନୁଆରୀ, 1973 ସୁଦ୍ଧା ସମୁଦାୟ ସାଧାରଣ ସଂରକ୍ଷଣ ଯାହା 86,07,712 ଟଙ୍କା ଥିଲା, ତାହାକୁ କରଦାତା କମ୍ପାନୀର ପୁଞ୍ଜି ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ଟିକସ ଅଧିକାରୀ ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ, ଯିଏ ସାଧାରଣ ସଂରକ୍ଷଣରୁ 3,10,450 ଟଙ୍କା କାଟି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ବଳକା ଅର୍ଥକୁ ମୂଳଧନରେ ଯୋଡା ଯାଇଥିଲା । ଅପିଲୀୟ ଆୟୁକ୍ତ ଏବଂ ଆୟକର ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଆଦେଶକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି । ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ ।

ତେଣୁ ଆମେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ ଯେ ଯଦିଓ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ସଭା 31 ମଇ, 1963 ରେ 90,00,000 ଟଙ୍କାର ସଂରକ୍ଷଣରୁ 76,00,000 ଟଙ୍କାର ଲାଭାଂଶ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା ଏବଂ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା, ଏହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ବର୍ଷ ସହିତ ଜଡିତ ଥିଲା, ଏବଂ ତେଣୁ 1 ଜାନୁଆରୀ 1963 ସୁଦ୍ଧା 76,00,000 ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ପୁଞ୍ଜି ଭାବରେ ଗଣନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । କେବଳ 14,00,000 ଟଙ୍କାକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ତେଣୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ୱାଇ. ଲାଲ — ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

<u>ଭାଷାନ୍ତର :</u>

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।